

dr hab. Piotr Tarcholik
Dziedzina: Sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna : Instrumentalistyka
Akademia Muzyczna w Krakowie

Kraków, dnia 12 lipca 2018

Akademia Muzyczna w Krakowie
Dziekan Wydziału Instrumentalnego
wpłynęło dnia 2018..09..1.8201
nr zał.
mgr Małgorzata Krowicka

Recenzja

**dotycząca dzieła oraz dorobku artystycznego, naukowego i osiągnięć
dydaktycznych Pani Dr Justyny Dudy- Krane w związku z postępowaniem
o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk
muzycznych,
w dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka**

Zleceniodawca opinii

Akademia Muzyczna w Krakowie, Wydział Instrumentalny; zlecenie podjęte w związku z decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 9 maja 2018, (BCK - VII - L – 6461/18), na podstawie art.18a ust.5 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14.03.2003 roku (Dz.U. z 2016 r. poz. 886 z późn. zm.) oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26.09.2016 (Dz.U.2016 poz. 1586), powołującą komisję habilitacyjną do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka dla Pani Dr Justyny Dudy- Krane. Postępowanie zostało wszczęte w dniu 1 marca 2018 roku przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w Warszawie. Do przesłanego przez Dziekana Rady wskazanej przez wnioskodawcę do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego pisma, sygnowanego datą 6 czerwca 2018 roku (DII/2/2018/79), informującego o wyznaczeniu mnie jako recenzenta komisji habilitacyjnej do oceny

osiągnąć Pani Dr Justyny Dudy- Krane, została dołączona dokumentacja, zgodnie z wymogami stosownej ustawy i rozporządzeń.

Dokumentacja przedstawiona w wersji pisemnej i elektronicznej składa się z płyty DVD zawierającą wersję elektroniczną (PDF) Wniosku, Autoreferatu, Dokumentacji, oraz płyty CD *Henryk Mikołaj Górecki, String Quartet No. 3 „...songs are sung”* (DUX 1302). Przedstawiona dokumentacja została właściwie opracowana w zakresie formalnego układu materiału, stanowiącego podstawę do opiniotwórczej recenzji.

Podstawowe dane o Habilitantce

Pani Dr Justyna Duda- Krane jest absolwentką Akademii Muzycznej w Krakowie, którą ukończyła z wyróżnieniem w 1997 roku. Jeszcze w czasie studiów, w 1993 roku została współzałożycielką oraz prymariuszką kwartetu Dafo, z którym związała swoją dalszą działalność artystyczną i uczestniczyła w licznych kursach mistrzowskich, prowadzonych przez wybitnych kameralistów. W 1996 roku Habilitantka podjęła, wraz z pozostałymi członkami kwartetu Dafo, studia w Staatliche Hochschule für Musik und Darstellende Kunst w Stuttgarcie, w klasie prowadzonej przez Melos Quartet. Równocześnie rozpoczęła indywidualne studia w klasie skrzypiec prof. Wilhelma Melchera, prymariusza kwartetu Melos. Zarówno indywidualne, jak i kameralne studia Habilitantka ukończyła w 2004 roku. Okres studiów przyniósł kilka znaczących sukcesów artystycznych:

1. 1995 – I nagroda i nagroda specjalna za najlepszą interpretację utworu polskiego w Konkursie Kameralnym im. Kiejstuta Bacewicza w Łodzi
2. 1995 – I nagroda w Międzynarodowym Konkursie Muzyki XX wieku im. Valentino Bucchi w Rzymie
3. 1996 – nagroda specjalna jury Międzynarodowego Konkursu Kwartetów Smyczkowych im. Dymitra Szostakowicza w Sankt Petersburgu
4. 1997 – I nagroda w Międzynarodowym Konkursie Współczesnej Muzyki Kameralnej im. Krzysztofa Pendereckiego
5. 1998 – I nagroda w Konkursie Kwartetów Smyczkowych w Katowicach

Kolejne lata to intensywne życie artystyczne Pani Dr Justyny Dudy- Krane, liczne nagrania fonograficzne, udział w znaczących festiwalach polskich i międzynarodowych, występ przed parą królewską Hiszpanii na instrumentach Antonio Stradivariiego z królewskiej kolekcji, współpraca z wieloma polskimi kompozytorami i wybitnymi wykonawcami z całego świata.

Nagrania fonograficzne z udziałem Habilitantki zostały uhonorowane prestiżowymi nagrodami, w tym czterokrotnie Fryderykiem, Supersonic Pizzicato, Positive Feedback – Writers Choice Award, nominacją na International Classical Music Awards.

W 2008 roku Pani Dr Justyna Duda została zatrudniona w Akademii Muzycznej w Krakowie. Po uzyskaniu stopnia doktora, od 2011 roku pracuje na stanowisku adiunkta w Katedrze Kameralistyki. Od 2010 roku jest również etatowym pracownikiem orkiestry Sinfonietta Cracovia.

Ocena autoreferatu

Przedstawiony w języku polskim oraz angielskim Autoreferat Pani Dr Justyny Dudy-Krane opisuje przebieg edukacji muzycznej z uwypukleniem okresu studiów w Polsce i Niemczech, który ukształtował Habilitantkę jako profesjonalnego muzyka i zdeterminował kierunek jej artystycznego rozwoju. Szczególnie ważne dla tego okresu wydaje się zdanie: „Praca ze światowej sławy muzykami wytwarzała twórczą atmosferę, inspirującą do podejmowania wysiłku i stałego doskonalenia warsztatu, umiejętności oraz wykorzystywania każdej szansy mającej na celu rozwój wiedzy muzycznej”. Godna podziwu determinacja, z jaką Pani Dr Justyna Duda- Krane budowała swoją muzyczną drogę rozwoju, zaowocowała nagrodami na konkursach, wspaniałymi, wielokrotnie nagradzanymi nagraniami fonograficznymi oraz koncertami na prestiżowych scenach muzycznych w towarzystwie wybitnych artystów. Habilitantka wymienia w swoim Autoreferacie znaczące festiwale, w których brała udział oraz wiodących kompozytorów współczesnych, z którymi współpracowała. Szczegółowy opis drogi artystycznego rozwoju pozwala ukształtować

czytelnikowi obraz artystki, która kieruje się „dbałością o zachowanie wysokiego poziomu wykonywania zawodu instrumentalisty”.

Kolejnym, poruszonym przez Panią Dr Justynę Dudę- Krane w Autoreferacie zagadnieniem, jest opis jej działalności dydaktycznej, wsparty przemyśleniami dotyczącymi sposobu pracy ze studentami, a zwłaszcza specyfiki pracy z kwartetami smyczkowymi. Habilitantka wymienia też swoje sukcesy pedagogiczne na konkursach krajowych i zagranicznych oraz wspomina kwartety, które po zakończeniu studiów prowadzą dalej działalność koncertową jak Airis Quartet, Antaria Quartet czy Cracofonia Quartet.

Uczucie lekkiego niedosytu w odbiorze Autoreferatu powoduje u mnie brak opisu dzieła artystycznego, które Habilitantka przedstawiła do oceny w toku postępowania habilitacyjnego, czyli płyty CD *Henryk Mikołaj Górecki, String Quartet No. 3 „... songs are sung”* (DUX 1302). W jedynym akapicie, w którym Pani Dr Justyna Duda-Krane wspomniała o ww. dziele, zawarta jest tylko krótka informacja, że płyta jest kontynuacją realizowanego od kilku lat planu nagrania utworów kameralnych wybitnych polskich kompozytorów XX wieku przez kwartet Dafo. Przyznam, że koncepcja ta jest dla mnie tak interesująca, że oczekiwałbym w tym miejscu szerszego opisu, dlaczego wspomniana idea i przedstawione dzieło posiada dla Habilitantki szczególne znaczenie.

Pomimo tego drobnego zastrzeżenia uważam Autoreferat Pani Dr Justyny Dudy-Krane za interesujący i spójnie napisany. Ukazuje szczegółowo drogę artystycznego rozwoju Habilitantki, pozwala zapoznać się z poglądami na sposób kształcenia studentów, przedstawia też w swoim zakończeniu deklarację misji artystycznej Pani Dr Justyny Dudy- Krane, polegającą na kontynuacji propagowania muzyki kameralnej współczesnych polskich kompozytorów poprzez kolejne nagrania płytowe.

Ocena dzieła artystycznego

Zgodnie z wymogami dotyczącymi przewodu habilitacyjnego – wskazaniem osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tj. Dz. U. z

2014 r. poz. 1852), Pani Dr Justyna Duda- Krane przedstawiła dzieło artystyczne w postaci płyty CD.

Zaprezentowana do oceny w toku postępowania habilitacyjnego płyta CD *Henryk Mikołaj Górecki, String Quartet No. 3 „...songs are sung”*

została zrealizowana przez firmę fonograficzną DUX , a zapisu dokonano 21-23 kwietnia 2016 roku w sali koncertowej Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach.

W nagraniu wziął udział DAFO STRING QUARTET w składzie:

Justyna Duda - I skrzypce

Danuta Augustyn - II skrzypce

Aneta Dumanowska - altówka

Anna Armatys - wiolonczela.

Kwartet Dafo to zespół dojrzały artystycznie i doświadczony, posiadający na swoim koncie wiele sukcesów o randze międzynarodowej. O wysokiej klasie kwartetu świadczą liczne nagrody m. in. Fryderyk 1999, 2002, 2012 w kategorii muzyka współczesna. Zespół jest oddany promocji polskiej muzyki współczesnej, która w jego repertuarze zajmuje czołowe miejsce. Po kilkukrotnym przesłuchaniu płyty z muzyką Henryka Mikołaja Góreckiego nasuwa się refleksja iż kwartet Dafo jest wykonawcą idealnie oddającym wszystkie walory tego dzieła.

Kwartet smyczkowy nr. 3 „...songs are sung” Henryka Mikołaja Góreckiego to jedno z jego ostatnich dzieł. Tworzony przez bardzo długi czas należy do najdojrzalszych utworów kompozytora. Przepelniony głębią wyrazu, introwertyczną ekspresją, smutkiem oraz nostalgią pisany był w duchu mistycyzmu jako medytacja o śmierci człowieka składająca się z pięciu części:

I - Adagio molto andante- cantabile

II - Largo cantabile

III - Allegro - sempre ben marcato

IV - Deciso - espressivo ma ben tenuto

V - Largo tranquillo

Pierwsze ogniwo ewoluuje od głębokiej pokory do sprzeciwu, buntu i strachu. Kwartet Dafo perfekcyjnie rysuje wzrastające napięcie, operując nasyconym,

stopliwym, doskonale zintonowanym oraz zbalansowanym brzmieniem, oddając najdrobniejsze niuanse harmoniczne. Szeroki ambitus dynamiki oraz dojrzałość w operowaniu czasem muzycznym tworzy czytelną i sugestywną interpretację.

Część druga *Largo cantabile* przynosi pochmurny nastrój pełen tęsknoty i nostalgii, kreowany przez wykonawców nasyconym i przestrzennym brzmieniem. Szczególne wrażenie robi pełen liryzmu chorał oparty na harmonii góralskiej. Zachwyca swoboda w operowaniu czasem i barwami na długich przestrzeniach.

Trzecia część przywodzi na myśl środkowe ogniwo z „Trzech utworów w dawnym stylu”. Pełne energii, znakomicie artykułowane wykonanie o szerokim i bogatym brzmieniu w każdym rejestrze, uwypukla kontrasty zestawionych ze sobą fragmentów.

Czwarta, utrzymana w nastroju pogodnej medytacji część, kreowana jest jasnym brzmieniem, ze znakomicie ukazaną wielopłaszczyznowością harmoniczną. Na wyróżnienie zasługuje piękny dialog pierwszych i drugich skrzypiec oraz poruszający, ostatni odcinek chorałowy.

Stanowiąca podsumowanie dzieła piąta część budowana jest przez powtórzone motywy i dopełnienie wątków, które kształtują całość. Główną trudność ostatniego ogniwa kwartetu stanowi utrzymanie formy. Wykonawcy dojrzałe planują przebieg napięcia, wolno budując kulminacje i dostosowując brzmienie do charakteru muzyki.

Zaprezentowana do oceny w toku postępowania habilitacyjnego płyta CD *Henryk Mikołaj Górecki, String Quartet No. 3 „...songs are sung”* stawia wykonawcom bardzo wysokie wymagania pod względem warsztatowym oraz emocjonalnym. Potraktowane powierzchownie dzieło może być banalne i muzycznie jałowe. Kwartet Dafo, z Habilitantką w roli prymariusza oddał charakter utworu w sposób niezwykle dojrzały, przemyślany w najdrobniejszym szczególe. Zachwyca mistycyzm, sposób kreowania nastroju, ale wzbudza też głębokie uznanie techniczna strona wykonania: balans pomiędzy wykonawcami, świetna intonacja, świadome uwypuklanie ciężarów harmonicznym, głębokie, nasycone brzmienie kwartetu. Jedyne mankament przedstawionej płyty to moje indywidualne odczucie, że biorąc pod uwagę skrzypcowy potencjał Pani Doktor Justyny Dudy- Krane, chciałbym posłuchać kwartetu z bardziej uwypukloną partią pierwszych skrzypiec niż przedstawione dzieło Góreckiego. Moja refleksja nie wpływa jednakże na ogólną ocenę, która jest nadzwyczaj pozytywna.

Przedstawione do oceny dzieło artystyczne spełnia wymagania art.16, § 12 pkt.2 ust. 3.

Ocena osiągnięć artystycznych Pani Dr Justyny Dudy- Krane

W dokumentacji przewodu habilitacyjnego dr Justyny Dudy-Krane w sposób usystematyzowany przedstawiony został jej dorobek twórczy, artystyczny oraz pedagogiczny. Działalność artystyczna Habilitantki obejmuje szereg koncertów i nagrań. Spośród 13 wymienionych płyt CD z zarejestrowaną z udziałem dr Justyny Dudy- Krane muzyką kameralną, tylko dwie (poza płytą wskazaną jako szczególne osiągnięcie artystyczne Habilitantki) zostały zarejestrowane i wydane po uzyskaniu przez Panią Dr Justynę Dudę- Krane stopnia doktora i podlegają ocenie w myśl art. 16 ust.2. Są to jednak płyty szczególne. Pierwszą z wymienionych płyt jest wydana przez DUX płyta CD/DVD *Live Łukaszewski & Bembinow, Kolędy i pastoralki* nagrana w 2011 roku przez Kwartet Dafo oraz dziewczęcy chór „Puelle Orantes”. Płyta ta otrzymała status Złotej Płyty przyznany przez Związek Producentów Audio- Video oraz nagrodę Fryderyk 2012. Drugą jest płyta z muzyką współczesnych kompozytorów krakowskich, zrealizowana dla Akademii Muzycznej w Krakowie, na której Habilitantka wykonała partię drugich skrzypiec w *Kwartecie smyczkowym No. 2* Krystyny Moszumańskiej- Nazar. Udział w wyżej wspomnianym nagraniu oraz płyta wskazana przez Habilitantkę jako szczególne osiągnięcie artystyczne, stanowią realizację wspaniałej idei artystycznej Habilitantki, jaką jest propagowanie współczesnej kwartetowej muzyki polskiej. Co prawda reszta płyt z udziałem Pani dr. Justyny Dudy- Krane nie podlega ocenie, trudno jednak nie zauważyć, że z 15 płyt wymienionych przez Habilitantkę aż 8 poświęconych jest muzyce polskiej, w tym 2 zrealizowane zostały dla wydawców zagranicznych.

Szereg koncertów w dorobku artystycznym Pani dr Justyny Dudy- Krane potwierdza twórczy wkład Habilitantki w kształtowanie polskiej sceny muzycznej. Artystka występowała w tak znaczących salach koncertowych jak choćby Sala Kameralna Filharmonii Narodowej w Warszawie, Zamek Królewski na Wawelu w Krakowie, Zamek Królewski w Warszawie, Teatr Wielki Opera Narodowa w Warszawie, Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach, Studio Koncertowe PR im. W. Lutosławskiego w Warszawie i wiele innych. Poza granicami Polski Pani dr Justyna Duda- Krane koncertowała w Holandii, Estonii, Niemczech i Włoszech. Spośród 57 wymienionych przez Habilitantkę koncertów, 19 miało miejsce podczas festiwalu polskich i zagranicznych.

Wszystkie przedsięwzięcia artystyczne Pani dr Justyny Dudy- Krane są rzetelnie udokumentowane w przedstawionym mi do oceny materiale.

Ocena osiągnięć dydaktycznych i naukowych

Działalność dydaktyczna Pani dr Justyny Dudy- Krane to zajęcia ze studentami. Od uzyskania stopnia doktora sztuki w 2011 roku Habilitantka prowadziła zajęcia dydaktyczne w formacjach od duetów smyczkowych, przez tria smyczkowe i fortepianowe, kwartety, kwintety i sekstety smyczkowe po kwintety fortepianowe. Z sukcesem przygotowywała również studentów do udziału w konkursach. Najważniejsze osiągnięcia to:

1. I miejsce w grupie C, *Turniej Kameralny w Trzech Odśłonach*, AMuz Bydgoszcz 2014
2. I miejsce w kategorii duety (duet skrzypce- wiolonczela), *VI Concorso Musicale Citta di Filadelfia* Włochy 2014
3. I miejsce *The Torrence Trio* na Międzynarodowym Konkursie Interpretacji Muzycznej, Michałowice 2016
4. II miejsce dla *Crocophonía String Quartet*, *Turniej Kameralny w Trzech Odśłonach*, Akademia Muzyczna Bydgoszcz 2015
5. Nagroda dla najlepszego zespołu kameralnego na międzynarodowym kursie *Obersdorfer Musiksommer* 2012

Pani dr Justyna Duda- Krane przygotowywała też zespoły do udziału w ramach międzynarodowego festiwalu „Młoda Praga” (2015) oraz cyklu „Środa Młodych” organizowanego przez NOSPR w Sali Kameralnej siedziby orkiestry (2015, 2016).

W 2015 i 2016 roku Habilitantka prowadziła warsztaty orkiestrowe dla Lusławickiej Orkiestry Talentów oraz kurs w Suchoj Beskidzkiej „Kameralnie na małym Wawelu” (2016).

Jako wykonawca brała też udział w projektach badawczych:

1. Wystawa rękopisów utworów Krystyny Moszumańskiej- Nazar i Marka Stachowskiego (AMuz Kraków 2011)
2. Cykl prezentacji edukacyjnych w 100. rocznicę urodzin W. Lutosławskiego (Lusławice 2013)
3. Dni Muzyki „Emigranci – Panufnik, Zarębski (AMuz Kraków 2014)
4. Dni Muzyki „Inspiracje, Interpretacje, improwizacje” (AMuz Kraków 2015)
5. Peter Buck i jego absolwenci (AMuz Kraków 2016)
6. Stefan Kisielewski – Koncert monograficzny (AMuz Kraków 2016)

Za wkład pracy na rzecz krakowskiej uczelni Pani dr Justyna Duda- Krane otrzymała dwukrotnie nagrodę Rektora Akademii Muzycznej w Krakowie.

Konkluzja

Uważam Panią dr Justynę Dudę- Krane za znakomitą artystkę i pedagoga w pełni przygotowanego do samodzielnej pracy. Dotychczasowe osiągnięcia artystyczne, naukowe i dydaktyczne habilitanta stanowią znaczący i twórczy wkład w rozwój dyscypliny artystycznej, której się poświęciła, są również zapowiedzią dalszych wartościowych przedsięwzięć artystycznych i pedagogicznych.

Stwierdzam, że Pani Dr Justyna Duda- Krane spełnia wymagania art.16 ustawy pkt. 2 z dnia 14.03.2003 oraz stosownych rozporządzeń.

Osiągnięcia artystyczne, pedagogiczne i naukowe Pani dr Justyny Dudy- Krane z prawdziwą satysfakcją przyjmuję.

